

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
2026

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՊՀ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱ. ԵՐԿՐՈՐԴ ՓՈՒԼ

ԹԵՍՏ

ՄԱՐԶ -----

ՔԱՂԱՔ/ԳՅՈՒՂ -----

ԴՊՐՈՑ -----

ԴԱՍԱՐԱՆ -----

ԱԶԳԱՆՈՒՆ -----

ԱՆՈՒՆ -----

ՀԱՅՐԱՆՈՒՆ -----

ՀԵՌԱԽՈՍ -----

ԷԼՓՈՍ -----

Մի րեկի՝ աշակերտ, թեստը բաղկացած է 40 հարցից: Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանի համար տրվում է 0,5 միավոր: Պատասխանները ուշադի թ լրացրու վերջին էջում, որը և ենթակա է ստուգման:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1 Շարքերից քանիսի՞ րուր բառերում է բաց թողած միևնույն տառը:

- խա-ամ, դ-խո, օ-արակ, պատ-գամբ
- գեղ-ուկ, գո-ի, անզի-ում, ստեր-
- զար-ուղի, փեր-, որ-ատունկ, զար-ոնք
- ընդ-ուպ, սուր-անդակ, ժպիր-, հեղ-եղուկ
- գանգու-, զմ-սել, ա-ժանիք, կե-ոն
- հանդիպակա-, ընչա-ք, լացուկո-, կ-կտուր
- խոտհար-, տա-դեղ, բազրի-, դիցու-

2 Տրված բառերից քանիսո՞ւմ գրության սխալ չկա:

թյուրիմածություն, սիգապանծ, պարսատիք, Ուկրանիա, կրթսեր, նվագացություն, առնչվել, անհողդիողդ, ոսկեծոպ, տրտմաշուկ, քողտիք, մեղալիոն, ամբարտավան, անքթիթ, անդորագիր

3 Ո՞ր բառերի կազմության մեջ սխալ չկա:

1. ամսեկան, 2. հոտնկայս, 3. տարեկետում, 4. սննկանալ, 5. բարյացկամ,
6. ի շնորհիվ, 7. անձիք, 8. չիներեն, 9. ջղայն, 10. այսինքս, 11. թույլատվություն,
12. ընտանեկան, 13. ֆիդային

4 Ո՞ր շարքերի րուր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

1. հինգ(հարկանի), նոր(ջուղայեցի), քաջ(առողջ), հարավ(աֆրիկյան)
2. հետ(այսու), ամսե(ամիս), շիլա(շփոթ), ի(սպառ)
3. ափ(հանում), հյուսիս(արևմտյան), խառն(ի)խուռն, առ(այն)
4. ի(մի)բերել, վաթսուն(մեկ), գեր(ծանր), գլուխ(գործոց)

5 Ո՞ր շարքի րուր բաղադրյալ հատուկ անուններում են միայն առաջին բաղադրիչները գրվում մեծատառով:

- 1) ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄ, ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՑՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ԽԱՄԱՃԻԿՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ, ԲԵՆԻԼՅՈՒՔՍԻ ԵՐԿՐՆԵՐ
- 2) ՊԱՐՄԻՑ ԾՈՑ, ԽՐԻՄՅԱՆ ՀԱՅՐԻԿ, ՀՅՈՒՍԻՍԱՏԼԱՆՏՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔ, ՄԱՐԻԱՆՅԱՆ ԻԶՎԱԾՔ
- 3) ԹԱԴԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ, ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՑ ԴԻՆԱՍՏԻԱ, ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
- 4) «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ՄՇՈ ԱՌԱՔԵԼՈՑ ՎԱՆՔ, ԱՍԵՂԻ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

6 Ո՞ր շարքերի րուր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:

1. ջրասուզակ, ուղղագրական, հատկացուցիչ, հովվերգություն
2. հավիտենական, վերջնահաշվարկ, քննչական, կիսափտած

3. մաքրագրել, գիշատչային, գոտևորել, թախծամբունջ
4. բարձրաթոխչ, միջօրեական, սննդարար, հրապուրանք
5. ջրածնային, աստղակուտակ, հանդգնել, սրտմտանք
6. մրցաշրջան, մանրադիտակ, կուսակցական, հրկիզում

7 Բառագույգերից քանի՞ սն են կազմված հոմանիշներից:

բամբասել-տրտնջալ, ակնածել-պատկառել, մորմոքել-կայծկլտալ, ակնակապիճ-ակնափոս, դրասանգ-երասան, երբեմնի-ժամանակ առ ժամանակ, բնորոշ-հասկանալի, դրանդի-հարևան

8 Ո՞ր նախադասություններում փոխանվանաբար գործածված բառ կա:

1. Մուրը որ իջավ, թևերը քարշ տալով, հայր արագիլը ուժասպառ հասավ բնին:
2. ...Խեղճը փովել էր գետնին, և արյունը անընդհատ հոսում էր քնքուշ բերանից, աչքերը հանգել էին արդեն:
3. Որսի մի շուն երևաց, հոտոտեց Ավուն, անցավ, երևաց երկրորդ շունը, երրորդը, շների հետևից էլ՝ Պանինը:
4. Դռան մոտ գլխիկոր կանգնածը հարգանքով ճանապարհ տվեց նոր ժամանած բժշկին:

9 Ո՞ր շարքերում կան այնպիսի դարձվածքներ, որոնք տվյալ իմաստը *չունեն*:

1. *աչքը ջուր կտրել* – կարոտով, անհամբերությամբ սպասել, *առաջին ծիծեռնակ* – նախակարապետ
2. *բարևը մոռանալ* – շփոթվել, *առաջին ձեռքից* – առաջին պատահած մարդուց
3. *բաքոսի տաճար* – գինետուն, *առաջին ջութակ* – գլխավոր դեմք
4. *երեսի ջուր* – ամոթի զգացում, *սիզիփոսյան աշխատանք* – արժեքավոր մտավոր գործունեություն
5. *երեսի վրա թողնել* – անուշադրության մատնել, *աչքը արյուն կոխել* – սպառնալ
6. *ջրի երես հանել* – բացահայտել, *աչք փակել* – չտեսնելու տալ
7. *ժամավաճառ լինել* – իզուր ժամանակ վատնել, *երեսից կախվել* – թախանձել
8. *արյունը ջուր դառնալ* – սահմոկել, *գլխին ավետարան կարդալ* – խրատել

10 Ո՞ր տարբերակներում բառի սխալ բացատրություն կա:

1. *թեզանիք* – հնամաշ գգեստ, *բանուկ* – աշխույժ երթևեկություն ունեցող
2. *սնդուս* – փայլուն երեսով գործվածք, *սկրատ* – թեթև նախաճաշ
3. *ասպար* – պաշտպանական զենք, *ճրագալույց* – ճրագները հանգցնելու ժամը
4. *սողոսկել* – մեկի դեմ դավեր լարել, *ծնծղա* – երաժշտական գործիք
5. *ականաստ* – թակարդ, *աղբյուս* – կավից պատրաստված շինարարական քար

11 Ո՞ր բառերն են կազմությամբ բարդաձանցավոր:

1. բազկատարած, 2. մեծաքանակ, 3. շանթարձակ, 4. հրաշապատում,

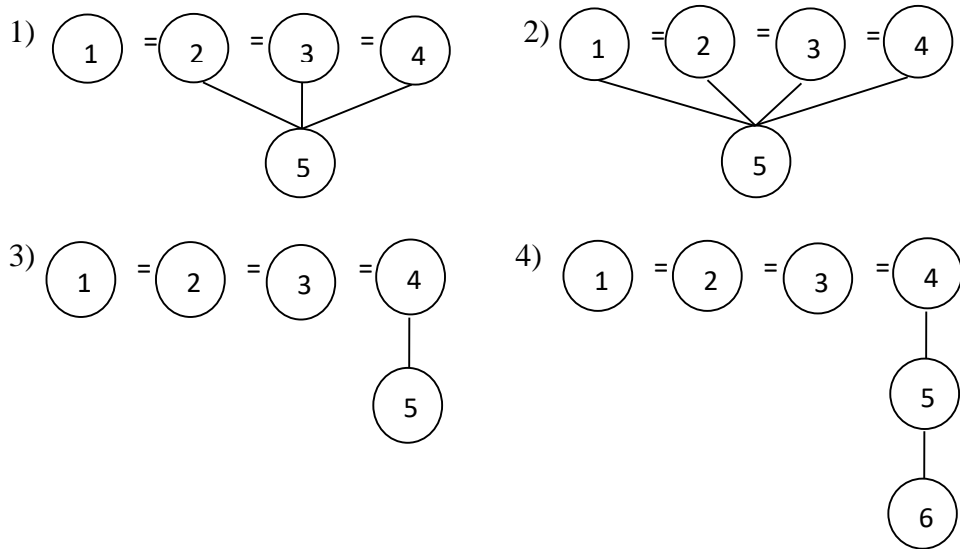
5. ակնածանք, 6. կանխակալ, 7. դասալիք, 8. հրապարակային,
9. տարուբերում

12 Բառերից քանիսի՞ վերջին արմատն է բազմավանկ:

մեծապատիվ, գաղտնաձածուկ, նվիրատվություն, ռազմաճակատ,
գեղագանգուր, խորագնին, մեծաշնորհ, բարեխնամ, մելամաղձոտ,
դասաբաշխում, բազմատեսակ, ինքնուսույց

13 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա ուզում էր անպայման շարունակել որոնումները, բայց ոտքերն այնպես էին դողում, սիրտն այնքան արագ էր զարկում, աչքերին այնպիսի մշուշ էր իջել, որ ստիպված եղավ կանգ առնել՝ մի քիչ խելքի գալու համար:

14 Ո՞ր նախադասություններում փոխաբերական իմաստով գործածված բառ չկա:

- Ցուլակը նրա ձին էր՝ կապտավուն մորթով, որի վրա, ինչպես աստղերը, ցրված էին սպիտակ նշաններ:
- Ոչինչ այնքան ներհակ չէ արվեստին, որքան կեղծիքն ու խաբեությունը:
- Քարերը գլորվում էին դեպի խորխորատները, և նրանց աղմուկից ճերմակափետուր աղավնիները անհանգիստ ճախրում էին:
- Կուսական անտառի օրորուն երգի տակ ազատ թռչկոտող եղնիկի վճիտ հայացքի արտապատկերն է դա:

15 Ո՞ր շարքերի ոչ բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- երկնապլաց-գետնամած, ժուժկալ-անզուսպ, լայնախոհ-նեղմիտ, տարտամ-որոշակի
- գծումնել-ժպտալ, մարմնեղ-վտիտ, վեհերոտ-առյուծասիրտ, աչառու-կողմնակալ

3. նահանջել-ընկրկել, լռակյաց-շաղակրատ, քաջալերել-վհատեցնել, խախուտ-անսասան
4. հետամտել-խուսափել, սեղմ-ծավալուն, աճապարել-հապաղել, նենգ-ժպտադեմ

16 **Տրված նախադասության վերաբերյալ պնդումներից որոնց՞ում սխալ չկա:**

Դարեր առաջ՝ շատ հին ժամանակներում, քարե նույն քարավանը երկրի համար եղել է չրնդհատվող մի պարիսպ՝ ամրակուռ ու անխախտ, որ, բերդից իջնելով, անցել է փրփրաբաշ գետը, գոտևորել ամբողջ քաղաքը՝ պահպանելով այն ասպատակողներից:

1. Առկա է ընդամենը 5 ածական:
2. Գործածված բայերից միայն 3-ն են ածանցավոր:
3. Առկա է ընդամենը 4 դերանուն:
4. Նախադասության մեջ 2 տեսակի անկախ դերբայ կա:
5. Գործածված է միայն 1 կապ:

17 **Ո՞ր տարբերակների բոլոր դիմավոր բայերն են դրված միննույն եղանակով:**

1. Ամեն իրիկուն Իվան բեյը, թագբեհը ձեռքին, պիտի դուրս գար, դարպասի երկաթի կապը պիտի ինքը գցեր ու մի քար էլ դռանը դեմ աներ:
2. Երևում է, որ գարնան սկզբին առավոտից մինչև իրիկուն քրտնել են ինքը, գոմեշը և տան անդամները, ժամանակ չի եղել՝ ամեն օր գրեն, և մատենագիրը բավականացել է միայն շաբաթվա կարևոր դեպքերը արձանագրելով:
3. Բոլորը լուռ էին, և նա խոսում էր այնպես, կարծես պատմում էր միայն մեկին այն չարքաշ օրերի մասին, որ անդարձ անցել են, ծեծի և բռնության այն ժամանակների, երբ սով կար, և՛ սուր, և՛ բանտ:
4. Հավիտյան այդպես մնար այս փողոցը՝ բերդի պես դրսից անջատված խրամատներով, կապույտ ծուխը բարձրանար վերև, և ծխի միջից ինքը նայեր Արարատին ու հիանար, դրսից չհասներ ոչ մի հնչյուն, ոչ մի օտար աղմուկ, ու էլ ոչինչ չէր վրդովի իր հանգիստը:

18 **Ո՞ր նախադասությունների դիմաց է նրանում առկա դերբայական դարձվածի պաշտոնը ճիշտ տրված:**

1. Պատերից յուրաքանչյուրը բաժանվում էր չորս կամարամասի՝ հինգական գույգ որմնասյուներով՝ հաստատված ամուր պատվանդանի վրա: (*ձևի պարագա*)
2. Հարսանիքների ժամանակ նորելուկ ու նշանավոր աշուղների հետ մրցում էին նաև տեղացիների մեջ հայտնի հորովել երգողները: (*էնթակա*)
3. Շիրվանզադեի բնավորության բացասական գծերից մեկը ուրիշ գրողների արժանիքները չճանաչելն էր: (*ստորոգելի*)
4. Այս գործիչը Հայաստանի արվեստի օրերի առիթով Մոսկվա այցելածների խմբում էր: (*հատկացուցիչ*)

5. Ռուբեն Զարյանը օր առ օր գրի էր առել վերջին քառասուն տարում մեր արվեստի մեծերից տեսածն ու լսածը: *(ուղիղ խնդիր)*
6. Սևադա իշխանը ուրախանում էր իր դստեր բոլոր իղձերը կատարելով: *(հիմունքի պատրագա)*

19 Ո՞ր նախադասությունների դիմաց է նրա տեսակը ճիշտ նշված:

1. Մեծամոր անունը կրող քաղաքը եղել է ն՝ հեթանոսական կենտրոն, և՛ քարձրաշխարհիկ մարդկանց բնակավայր, և՛ երկրի մայրաքաղաքը: *(պարզ ընդարձակ)*
2. Մի՛ արա մերձավորիդ այն, ինչ որ չես ուզում՝ քեզ անեն: *(անենթակա)*
3. Արագ քարձրացա ձորակով ու քայլեցի դեպի Օհան ապոր այգին: *(թերի)*
4. Գետակի կա՞նչն է արձագանք տալիս, թե՞ մանկությունս է ձորերում լալիս: *(բարդ համադասական)*
5. Եթե ավագ քույրը առանձնապես չէր փայլում իր արտաքինով, ապա փոքրը մի առիթնող գեղեցկուհի էր: *(բարդ ստորադասական)*

20 Տրված տարբերակներից քանիսու՞մ բոլոր երեք սեռերից բայեր կան:

- Այդ զինվորներից ոմանք երևում էին նաև Շուղանց քարատակում, թեև նրանք գերադասում էին հավաքվել ընկերներից մեկի տանը՝ այդ տունը վերածելով գորանոցի:
- Ահավոր ձմռանը դաշտերից ծտերը փախչում էին դեպի հարդանոցները, նապաստակները գիշերով թաքնվում էին դեզերի մեջ, գայլերը պտտվում էին գոմերի շուրջը, և նույնիսկ նրանցից հանդուգն էլ վագում էր գյուղի միջով՝ իր հետևից ձյունամրրիկի նման բարձրացնելով շների կաղկանձը:
- Երբ Անդրին այլևս չէր նվագում և սազը կոխում էր պարկի մեջ, ոչ ոք ձայն չէր հանում, կարծես ամենքն ուզում էին լսել մինչև վերջին հնչյունը, որ արդեն պոկվել էր լարերից և թրթռում էր, ինչպես արևից զարթնած ոսկե թիթեռ:
- Երբ քարատակում Անդրին իր սազն էր նվագում, մեկը հիշում էր իր կորած որդուն և սուգ էր ասում, մեկը հիշում էր օջախի քարը, այն շարմաղ աղջկան, որի սիրուց ինքը կախարդվել էր:

21 Ծարքերից քանիսի՞ բոլոր բառերն են պատկանում միևնույն հոլովման:

- տալ, տեգր, հորաքույր, սկեսրայր, աներ
- ուղղանկյուն, ազգանուն, մրրկաձյուն, խարշափյուն, գրավատուն
- մերժել, ամուսին, կաղին, թերակղզի, գետաձի
- ձմեռ, ժամանակ, երբ, շաբաթ, վայրկյան
- օձաձուկ, շքադուռ, հղում, որսաշուն, ծունկ
- կորյուն, Առաքել, սրբատեղի, ոչ ոք, պապ

22 Տարբերակներից քանիսու՞մ է անուղղակի խոսքը սխալ փոխակերպված:

- *Նա ինձ հիշեցրեց, որ մենք ծանոթացել ենք անցյալ տարի, երբ նույն գնացքով վերադառնում էինք. ես՝ մեր փորձակայանից, ինքը՝ իրենց ամառանոցից:*

- Մենք ծանոթացել ենք անցյալ տարի,- հիշեցրեց նա ինձ,- երբ նույն գնացքով վերադառնում էինք. Դուք՝ Ձեր փորձակայանից, ես՝ մեր ամառանոցից:
- *Տանտերն ինձ պատասխանեց, որ ես ինքս եմ կատակասերը. ինքը երեկ հավատաց իմ փուշ ծառայի խոսքերին, իսկ ես այսօր չեմ ուզում հավատալ իր խոսքերին, և բոլորս իրեն ծաղրում ենք:*
Տանտերն ինձ պատասխանեց.
- Դու ինքդ ես կատակասերը. ես երեկ հավատացի իմ փուշ ծառայի խոսքերին, իսկ դու այսօր չես ուզում հավատալ իմ խոսքերին, և բոլորդ ինձ ծաղրում եք:
- *Հարուստի ժառանգները մեզ պատասխանեցին, որ իրենք բոլորը գիտեն, թե ինչպես վարվեն իրենց ունեցածի հետ. գնանք, իրենց հանգիստ թողնենք և իրենց մասին ոչինչ չպատմենք:*
- Մենք բոլորս գիտենք, թե ինչպես վարվենք մեր ունեցածի հետ. գնացե՛ք, մեզ հանգի՛ստ թողեք և նրանց մասին ոչինչ չպատմեք,- պատասխանեցին մեզ հարուստի ժառանգները:
- *Մի անգամ Արշակ Երկրորդը դիմում է կուրացած հորը, որ խորհուրդ տա իրեն՝ ինչ հուշարձան կառուցի, որ անմահացնի իր և նրա անունը:*
Մի անգամ Արշակ Երկրորդը դիմում է կուրացած հորը.
- Հա՛յր, խորհու՛րդ տուր ինձ՝ ինչ հուշարձան կառուցեմ, որ անմահացնեմ մեր անունը:

23

Նախադասություններից քանիստ՞ ւմ են ընդգծված անդամները կապակցված խնդրառությամբ:

- Լուսաթաթախ սպասումի մեջ Մարանին ինչ-որ խոովք էր պատել:
- Նպատակս այն էր, որ այդ ուղևորության պատրվակով կտրվեմ նրանից:
- Բարելոնում կավից պատրաստվում էր ամանեղեն:
- Երբ բոբիկ ոտքերով քայլում էր առվի մոտով, բահով ճումներն առվից դեն էր գցում:
- Անտառն աստիճանաբար խտանում էր, և հանդիպում էին հաստաբուն ծառեր:
- Այն նկարը, որ տարիներ առաջ ստացել էմ նրանից որպես նվեր, մինչև հիմա դրված է իմ գրասեղանին:

24

Ո՞ր տարբերակներում է բայաշարքի՝ տվյալ կազմությամբ բայերի քանակը սխալ նշված:

հոգնել, բոցկլտալ, կառչել, գրել տալ, մեննել, զուգվել, բռնել, պատռտել, հիշեցնել, կանգնել, խառնել, թոցնել, երկնչել, օրհնել, կպչել, թթվել, մոլեզնել, խոցոտել, յուրացնել, լինել, մեկնել, լվացվել, քաշքշել, փառաբանել, մեղանչել

1. սուկածանցավոր – 4
2. կրավորական ածանց ունեցող – 3
3. բազմապատկական ածանց ունեցող – 4
4. պատճառական ածանց ունեցող – 2

25

Ո՞ր շարքերի բառերից ոչ մեկի արմատին (արմատներից մեկին) *չի կարող* միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

1. *-ույի* – կարելիք, քաջակորով, պատուհան
2. *-ան* – մենապար, քնքշօրոր, դարասկիզբ
3. *-նն* – կանամբի, գողտրիկ, հուսակտուր
4. *-ք* – դառնաղի, կամարածն, սիրասուն

26

Ո՞ր նախադասություններում անուղղակի խնդիր *չկա*:

1. Անկեղծության պահերին միշտ ներողություն էինք խնդրում մեզնից նեղացողներից:
2. Հագրոյի հայրենիքը եղել էր քարոտ Սասունը՝ այդ խուլ երկրի ամենախուլ անկյունը, որտեղ ձորերը դառնում են կիրճեր, լեռների գագաթները՝ սպառաժներ:
3. Հանկարծ մրրկաշունչ կայծակը չոր ճայթյունով բախվեց ժայռին, շարտվեց մի կողմ և թաղվեց գետնի մեջ:
4. Ծերունի կառապանը երկիմաստ ծիծաղում էր այդ մանրախնդիր մարդկանց վրա:
5. Պետրոսին հարկավոր էր մի ծածկ՝ պատսպարվելու համար, ուստի այդտեղ գտնվող թախտի վրա հանգիստ պառկելով՝ աչքերը փակեց:
6. Նրա գրասենյակի ողջ կահկարասին մի խարխուլ սեղան էր, մի աթոռ՝ հազար ու մի թելերով կապկպած, մի թանաքաման և դիմումների համար թղթեր:
7. Ժառանգական և ամուսնական դատերի համար աղերսագրերը նա արտագրում էր մի հաստափոր գրքից՝ փոխելով անուններն ու թվականները:

27

Տրված բարդ նախադասությունը քանի՞ բաղադրիչ պարզ նախադասությունից է կազմված:

Երևանի ուղղիչ տունը նախկին նահանգական բանտն էր, որը, որքան հիշում եմ բանտարկյալների պատմածներից, ցարական ամենադաժան բանտերից մեկն է եղել, որտեղ անասելի տանջանքների են ենթարկել մարդկանց, ստորացուցիչ անարգելով՝ անողորմ խոշտանգել ու լլկել:

28

Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ *չկա*:

1. Քաղաքաբնակ իրենց ընկերներին երբ հրաժեշտ տվեցին, գյուղի երեխաները շատ տխրեցին. մեկ էլ ե՞րբ կտեսնեն իրար:
2. Թափառիկ գուսանները ներբողում էին ասպետների անձնվեր ճակատումները, սխրալի գործերը և նրանք, անշուշտ, քեզ էին ներբողում, իմ սիրելի՛ կտրիճ:
3. Հիմա սենյակիս լուսամուտից բացվում է հարազատ բնանկար. լեռներ են, բարդիներ, իսկ ներքևում՝ կանաչների մեջ կորած ուրախ ձորակում, աղմկում է մի փոքրիկ գետակ:

4. Տեսնելով Վասակին անձով փոքր՝ (սպարապետը միջահասակից ցածր, փոքրամարմին տղամարդ էր) Շապուհը՝ այդ գոռոզ ու նենգամիտ բռնակալը, արհամարհանքով զննեց նրան:
5. Ո՞վ էր նա, ո՞ւմ աղջիկն էր, որտե՞ղ կարելի էր տեսնել կամ ծանոթանալ նրա հետ՝ այս հարցերը մեծ մտատանջություն էին պատճառում երիտասարդին:
6. Խորենի մահով, ցավոք սրտի, սպանվում էր նրանց ապահով ու անվիշտ կյանքը, վտանգվում՝ վաղվա օրը, որ չգիտես ինչ է բերելու իր հետ:
7. Աղոթարան մտավ բարձրահասակ մի աշխարհական՝ բարետես արտաքինով և անշշուկ քայլերով մոտենալով աղոթողին՝ կանգնեց պատշաճ հեռավորության վրա:
8. Դիլան դային ճմլում էր սևահատիկ խաղողը, և քրտինքի խոշոր կաթիլները երեսն ի վայր գլորվելով՝ ընկնում էին մաճուցիկ շիրայի մեջ:

29

Նախադասության անդամների շարահյուսական վերլուծության ո՞ր տարբերակներում սխալ կա:

Եվ իրար վրա կրկնվող այս հրամանը մահապարտի հոգու մեջ այնպիսի սև հուսահատություն առաջ բերեց, որ ես զգում էի դրա՝ մահապարտի բազուկների միջից իմ հոգուն փոխանցվելը:

1. *առաջ* – տեղի պարագա
2. *փոխանցվելը* – ուղիղ խնդիր
3. *բազուկների* – հատկացուցիչ
4. *հոգուն* – հանգման խնդիր
5. *հրամանը* – ենթակա
6. *իրար վրա* – տեղի պարագա
7. *զգում էի* – պարզ ստորոգյալ
8. *դրա* – հատկացուցիչ

30

Նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության ո՞ր տարբերակներում սխալ կա:

Նա չթողեց նույնիսկ՝ իրենից հարցնեի այդ դեպքի ու նրա անջնջելի տպավորությունների մասին, որ այդ րոպեին լույս էին տալիս հիշողության մեջ, ինչպես արևի ոսկե շողը՝ ծառերի հետևում:

1. *չթողեց* – անկանոն պարզ բայ, անցյալ կատարյալ ժամանակաձև
2. *իրենից* – 3-րդ դեմքի անձնական դերանուն, դերանվանական հոլովում
3. *տպավորությունների* – ի հոլովման վերացական գոյական
4. *նույնիսկ* – սաստկական վերաբերական
5. *մասին* – հետադիր կապ
6. *նրա* – անձնական դերանուն, սեռական հոլով
7. *լույս* – հոլովական զուգաձևություն ունեցող գոյական
8. *որ* – ստորադասական շաղկապ

Ո՞ր տարբերակներում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը ճիշտ նշված:

1. Ո՞վ ստիպեց եղնիկին, որ պապակ սրտով մագլցի սեգ ժայռերը: (*ուղիղ խնդիր*)
2. Մառախուղն ինձ թաքցրեց նրանց տեսադաշտից, ովքեր արդեն շուրջ երեք օր կրնկակոխ հետևում էին ինձ: (*հատկացուցիչ*)
3. Անչափ շնորհակալ եմ քեզ, որ ինձ այդ բոլոր փորձությունների միջոցով անցկացնողն ես: (*նպաստակի պարագա*)
4. Այն օրը, երբ ձեռք պիտի մեկնեի իմ ընկերուհուն, պատահեց անակնկալ մի դեպք: (*ժամանակի պարագա*)
5. Ինչից է, որ չի սպասվում երգի քո պաշարը: (*ենթակա*)
6. Մուշեղը մտավ նրանց արհեստանոցը, որ գտնվում էր քաղաքի կենտրոնական շուկայում: (*հատկացուցիչ*)
7. Այս գավաթը նրանն է, ով հաղթանակ կտանի սրամարտում: (*ստորոգելի*)
8. Ես կուզեի արևավառ անապատը ամառի, ուր մեն-մենակ ու վշտահար թափառեի ու լայի: (*տեղի պարագա*)
9. Ինչ լա՞վ է, Սո՛մա, որ քո կրակում վառվում եմ ես էլ: (*ուղիղ խնդիր*)

Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից որո՞նք են սխալ փոխակերպված բարդի:

1. *Զորյանի հետ մտերմությունն անողները գիտեին նրա նրբազգաց բնավորությունը:*
Ովքեր մտերմություն էին անում Զորյանի հետ, գիտեին նրա նրբազգաց բնավորությունը:
2. *Թումանյանի հոբելյանը հետևյալ օրն իսկ մոռացվող մի սովորական հանդես չէր:*
Թումանյանի հոբելյանը մի սովորական հանդես չէր, որ հետևյալ օրն իսկ մոռացվում է:
3. *Դվինի ողջ ժողովուրդը անհամբեր սպասում էր թագավորի՝ ապարանքից ելնելուն:*
Դվինի ողջ ժողովուրդն անհամբեր սպասում էր, թե երբ է թագավորը ելնելու ապարանքից:
4. *Արքայորդին, այդ աղջկա կապանքներից ազատվելով, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:*
Երբ արքայորդին ազատվեց այդ աղջկա կապանքներից, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:
5. *Անգամ միամիտ և հրապուրիչ Օֆելյան՝ աշխարհիկ կեղծավորությամբ կիսովին ապականված այդ հազվագյուտ մանուշակը, այլևս չի հուզում Համլետի անտարբեր սիրտը:*
Անգամ միամիտ և հրապուրիչ Օֆելյան՝ այդ հազվագյուտ մանուշակը, որ աշխարհիկ կեղծավորությամբ կիսովին ապականված է, այլևս չի հուզում Համլետի անտարբեր սիրտը:

6. *Մեծահամբավ ցլամարտիկի տապալվելուն պես կրկեսի անտարբեր ավազր կլիմի նրա արյունը:*
 Հենց մեծահամբավ ցլամարտիկը տապալվի, կրկեսի անտարբեր ավազր կլիմի նրա արյունը:
7. *Խորամանկ դիվանագետ լինելով հանդերձ՝ չկարողացավ ըմբռնել իշխանական դավերի տրամաբանությունը:*
 Չնայած խորամանկ դիվանագետ էր, չկարողացավ ըմբռնել իշխանական դավերի տրամաբանությունը:
8. *Համայնապատկան բոլոր բարիքների կողոպտիչները երեսպաշտորեն փշրանքներ են նետում նույն այդ բարիքն արտադրողներին:*
 Համայնապատկան բոլոր բարիքների կողոպտիչները երեսպաշտորեն փշրանքներ են նետում նրանց, ովքեր արտադրում են նույն այդ բարիքը:
9. *Այդ երեկոյի ժամանակ՝ բոլոր արտահայտվողների՝ էլույթներն ավարտելուց հետո, մենք ընկերներով մոտեցանք Թումանյանին:*
 Այդ երեկոյի ժամանակ, երբ ավարտվեցին բոլոր արտահայտվողների էլույթները, մենք ընկերներով մոտեցանք Թումանյանին:

33 **Տարբերակներից քանիստ՞ ւմ միակազմ նախադասություն կա:**

- Մի վայրկյան ամենից հեռանալ, Ամենին մոռանալ.- Խավարում, ցավերում քարանալ Մեն-միայն...
- Ութ հարյուր ութսունմեկ թիվ: Էջմիածին: Միրզ ու փոշի: Անխիղճ արև: Շողամրցում Մասիսների, Արագածի:
- Առավոտից անձրև է գալիս:
- Քեզ անընդհատ զանգահարում էին:
- Հայերեն է խոսում, հասկանո՞ւմ ես, խոսում է հայերեն:

34 **Տրված տեքստի համարակալված պարբերություններից որո՞ւմ ավելորդ նախադասություն կա:**

1. Քաղաքի պաշտոնական կենտրոններից ավելի հետաքրքիր և ուշագրավ են, եթե կարելի է այսպես արտահայտվել, «անպաշտոն» կենտրոնները, թեպետև նրանք, ըստ մեծի մասի, չեն վայելում հանրության կողմից այն խորհրդավոր հարգանքը, որ վիճակվել է պաշտոնական կենտրոններին: Բայց ինչո՞վ, ինչո՞վ է պակաս և ինչի՞ համար հասարակական հիմնարկություն չպետք է համարվի թեկուզ հենց, օրինակի համար, եկեղեցական մոմավաճառքի խանութը, որտեղից դուրս ելած բոլոր մոմերը կնքված են լինում, այո՛, իսկական նաիրյան կնիքով:
2. Կրկնում եմ՝ իզուր են միամիտ քաղաքացիք եկեղեցական մոմավաճառքի խանութի վրա աչքի ծայրով նայում. նա կենտրոն է, և որքան էլ ասածս չափազանցություն թվա, կարևոր կենտրոն:
3. Բայց որպես մի իսկական «քաղաքական ակումբ» և այն էլ ոչ միայն վարժապետների և հոգաբարձուների, այլև ազգային գործերով բոլոր հետաքրքրվողների համար,- որպես այդպիսի ահա մի հասարակական կենտրոն հայտնի է քաղաքում «Նույս» նավթարդյունաբերության ընկերության

այդտեղի ներկայացուցչի գրասենյակը: Եկեղեցիներին և ծխական դպրոցներին վերաբերող բոլոր խնդիրներն այդտեղ են արձարծվում:

4. Մոմավաճառքի՝ արտաքինից այդ անշուք խանութը, որ այնպես համեստ պահվել է փողոցի ամենախուլ անկյունում, էապես այն նշանակալից դերն է խաղում քաղաքի հասարակական կյանքում, ինչ դեր որ խաղում են քաղաքակրթված երկրներում քաղաքական ակումբները: Իսկ խանութների առաջ նստել է նախրցի խանութպանը և ծուլ, անփույթ հորանջելով՝ սպասում է գնորդի: Եվ այդպիսի մի դեր խաղալու համար ամեն հարմարություններ ունի մոմավաճառքի խանութը. տաք է, քաղաքի կենտրոնում է գտնվում, և որ ամենակարևորն է, ազատ է կողմնակի այցելուներից:

- 1) 1-ին
- 2) 2-րդ
- 3) 3-րդ
- 4) 4-րդ

35

Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ:

1. Որոշիչը կարող է արտահայտվել բոլոր տեսակի դերանուններով, բացի փոխադարձից:
2. Որոշիչը կարող է ունենալ պարագա լրացում:
3. Որոշիչը կարող է հանդես գալ կապական կառույցներով:
4. Որոշիչը կարող է արտահայտվել բոլոր անկախ դերբայներով:
5. Հետադաս որոշիչը նախադասության մյուս անդամներից միշտ անջատվում է ստորակետով:
6. Որոշիչը կարող է արտահայտվել թվականի բոլոր տեսակներով:
7. Որոշիչ երկրորդական նախադասությունը գլխավորին կապվում է միայն հարաբերական դերանուններով:

36

2. Թումանյանի ստեղծագործությունների վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

1. «Թմկաբերդի առումը» պոեմում մահամերձ Թաթուլը կնոջ մատնության մասին իմանում է վերջին պահին, երբ իր զինվորների մեծ մասն արդեն սպանված էր:
2. «Գիքորը» պատմվածքը սկսվում է հետևյալ տողով «Համբոն ուզում էր իր տասներկու տարեկան Գիքորին տանի քաղաք»:
3. «Փարվանա» բալլադում տեղի է ունենում մրցություն, բայց արքայադուստրը չի ցանկանում ամուսնանալ կռվում հաղթած քաջի հետ և խնդրում է կտրիճներին անշեջ հուր բերել:
4. «Թմկաբերդի առումը» պոեմի հերոս Թաթուլ իշխանը մատնության գիշերը երազին տեսնում է, որ Թմկաբերդը հիմնահատակ քանդվել է:
5. Անուշը Սարոյի հետ փախչում է սարերը, հետո վերադառնում է հոր տուն:

37

Հատվածներից քանի՞սն են Վ. Տերյանի բանաստեղծություններից:

- Առկայծում են կարոտագին երագուն՝
Հավերժաբար իրար կապված և բաժան:
- Կարծես թե մեկը ինձ է երագում,
Կարծես կանչում է ինձ մի քնքուշ ձեռք...
- Ամրակուռ է մեր հոգին-դարերի զավակ՝
Շատ է տեսել մեր սիրտը ավեր ու կրակ:
- Արևը հանգչում է հեռվում,
Գետից բարձրանում է մշուշ...
- Նվագով անուշ քանի՞ սիրեն
Կանչում էին ինձ և կախարդում...

38

Ո՞ր պնդումներն են ճիշտ Դ. Վարուժանի «Հարձը» պոեմի վերաբերյալ:

1. Բակուրի տանը հյուրընկալված Տրդատը փախցնում է նրա գեղեցկուհի կնոջը՝ Նազենիկին:
2. Պոեմի նյութը Դ. Վարուժանը վերցրել է Սովսես Խորենացու պատմությունից:
3. Չորացած բարդու տակ Նազենիկին թաղելուց հետո հաջորդ գարնանը բարդին նորից ծլարձակում է ու վերընձյուղվում:
4. Բակուրը չի ցանկանում հյուրընկալել Տրդատին, քանի որ նա Տիրան արքայի փեսան էր:

39

Ա. Բակունցի պատմվածքներից բերված հատվածներից որո՞նց դիմաց է պատմվածքի վերնագիրը սխալ նշված:

1. «Ձարհուրանքով կարելի է նայել, երբ փողոցի անցուդարձ անողներից պահված, մի անկյունում քաշված, սրա-նրա համար տրեխ է գործում»:
(«Մթնածոր»)
2. «Հիշողության խավար անդնդում բոցկլտաց այն օրը, ինչպես միայնակ աստղը՝ մթին երկնքում, այն օրը, երբ նա սրունքները կախել էր առվակի ջրերի վրա և ծիծաղում էր»:
(«Միրհավ»)
3. «Նեղ արահետով գյուղացիները գնում էին իրար հետևից, ինչպես կռունկի երամ, և թվում էր, թե բեռների տակ կքած սև ստվերները հավիտյան պիտի բարձրանային մութ լեռը, մինչև մի խավար անդունդ հանկարծ կլաներ նրանց»:
(«Մպիտակ ձին»)
4. «Գիտե՞ս, երբեմն մարդու հիշողության մեջ մի դեմք այնպես է մեխվում, որ տասնյակ տարիներ հետո էլ հիշում ես նույնքան պայծառ, ասես երեկ ես տեսել: Մարդ մոռանում է անունը, տեղն ու տարին, թե երբ է տեսել... , սակայն մնում են գլուխը, աչքերը. Կարծես մինչև մահ- գերեզման անջնջելի պիտի մնա այդ առաջին տպավորությունը»:
(«Ալպիական մանուշակ»)
5. «Այդ մի՞ տքն էր նրան զայրացրել, թե հոգնությունը,- մարդը մոայլ էր, որպես իրիկնապահին անտառում որսի դուրս եկած սոված արջ: Նա հասավ առաջին վրանին, ոտքով զարկեց շանը, որ, պոչը շարժելով, առաջ էր վազել՝ տիրոջը դիմավորելու»:
(«Մթնածոր»)

6. «Ես ճանաչեցի նրան... Աչքերն էլի առաջվանն էին, բայց առանց փայլի: Բայց չգիտեմ՝ նա ինձ ճանաչեց, թե ոչ»: (*«Խոնարհ աղջիկը»*)
7. «Ինչքա՛ն ժամանակ էր անցել այն օրից: Եվ մի՞ թե հնարավոր է այդքան նման երկու դեմք, նույնիսկ նույն շրթունքները»: (*«Ալպիական մանուշակ»*)

40 Ո՞ր ժողովածուի կամ բանաստեղծական շարքի հիմնական թեմաներից է գիշերերգությունը:

1. «Ոսկի հեքիաթ» (Վ. Տերյան)
2. «Հեթանոս երգեր» (Դ. Վարուժան)
3. «Ծիածան» (Մ. Մեծարենց)
4. «Եղիցի լույս» (Պ. Սևակ)

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

1	3
2	6
3	2, 12
4	12
5	1
6	256
7	3
8	234
9	245
10	1345
11	259
12	7
13	1
14	123
15	234
16	14
17	13
18	2345
19	1234
20	1
21	1
22	4
23	4
24	123
25	14
26	27
27	5
28	13

29	1368
30	1368
31	1257
32	349
33	3
34	4
35	1457
36	5
37	5
38	23
39	45
40	3

Ուշադրություն՝ ն. Գնահատականը չի կլորացվում:

